

BELEIDSPLAN 2020-2025

Inhoud:

1. Woord vooraf
2. Doelstelling
3. Realisatie
4. Organisatie
5. Financiële middelen

1. WOORD VOORAF

De Stichting Boerderij en Erf Alblasserwaard, Krimpenerwaard, Vijfheerenlanden (B&E AKV) bestaat al meer dan 20 jaar en dat gaat niet vanzelf. Omdat wij historische boerderijen zeer waarderen kijken we met name via ons nieuwe beleidsplan 2020-2025 naar de toekomst.

We leven in een tijd waarin nog steeds elk jaar boerenbedrijven stoppen en de bedrijfsgebouwen overcompleet raken. Daarnaast is er een groot tekort aan woonruimte en dat zal ook nog wel even zo blijven. Dat biedt weer kansen voor herbestemming voor boerderijen.

Soms denk je dat de doelstelling van onze stichting genoegzaam bekend is: het behoud van cultuurhistorische boerderijen en hun bijgebouwen. Maar laatst sprak ik een streekgenoot, een boer die met zijn bedrijf was gestopt, en vroeg hoe hij nu verder ging. Zijn eerste gedachte was, in het kader van rood voor rood, alles te slopen want de woonboerderij was toch al oud. Daarom is het blijven uitdragen van onze missie een continu proces. Je mist streekeigen bebouwing pas als het is verdwenen. De gebiedsidentiteit moet in de hoofden en harten zitten van de bewoners maar ook in die van de bestuurders, want dat maakt dat in ons gebied de streekeigen bebouwing blijft bestaan en daarmee ook aantrekkelijk blijft voor haar inwoners en o.a. het toerisme.

Behoud door ontwikkeling, d.w.z. de gebouwen zullen naar de toekomst een economische functie moeten hebben om ze in stand te kunnen houden en daardoor zullen er zorgvuldig aanpassingen gedaan moeten worden om dat te realiseren. Het blijft een uitdaging om de ruimtelijke kwaliteit en de duurzame ontwikkeling te combineren. Toch zijn er goede voorbeelden van: vloedschuur in Leerbroek, kantoorfunctie boerderij Noordeloos etc. Gelukkig zien we in toenemende mate, dat eigenaren van cultuurhistorische boerderijen deze, met oog voor behoud van het karakter, beheren.

Als stichting met veel vrijwilligers vinden we overleg met anderen gebiedsorganisaties en overheden belangrijk want heel vaak zijn er parallele belangen en daarnaast, van samenwerken krijg je meer energie en is het ook mogelijk om kennis van anderen te benutten. De beleidsnotitie voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing van de gemeente Molenlanden, een samenwerkingsproduct van de Gemeente, Gebiedsplatform, LTO en B&E is hier een goed voorbeeld van. Wat kan er, wat mag er en waar is op gebiedsniveau behoefte aan?

Daarnaast constateer ik dat de kennis bij de stichting over boerderijen en gebruiksmogelijkheden toeneemt. Ook hebben we al heel veel informatie over de boerderijen door o.a. de beeldbank, zodat het ook mogelijk is slagvaardig en met kennis van zaken ons in te zetten voor het behoud van beeldbepalende boerderijen. Zeker nu de gemeenten bezig zijn met het maken van een omgevingsvisie die nodig is voor de invoering van de omgevingswet.

De missie van B&E AKV blijft dezelfde. Met het nieuwe beleidsplan sluiten we aan op de actualiteit van vandaag. Lopende zaken worden voortgezet. Nieuwe activiteiten en projecten gaan we de komende jaren oppakken. Met elkaar, bestuur, vrijwilligers en adviseurs, zetten we ons hiervoor in.

Arie Bassa,
voorzitter.

2. DOELSTELLING EN KADER

Uitgangspunt voor dit beleidsplan zijn de doelstellingen van de Stichting B&E AKV zoals verwoord in de statuten:

- I Het bevorderen van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van waardevolle streekeigen bebouwing - met name boerderijen- en haar omgeving, in de Alblasserwaard, Krimpenerwaard en de Vijfheerenlanden.
- II Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn

Het werkkerrein omvat het volgende:

- de uiterlijke verschijningsvorm van de hoofdgebouwen, karakteristieke bijgebouwen, en specifieke inrichtingsdetails;
- structuur en inrichting van erf, de tuin, akker, boomgaard en slootpatroon;
- de boerencultuur, -werk, -leven, -werktuigen, -gereedschappen.

De stichting tracht de doelstellingen onder meer te realiseren door:

- a. *het scheppen van draagvlak/publieksparticipatie;*
- b. *inventariseren, documenteren en kennisontwikkeling;*
- c. *het geven van advies en voorlichting;*
- d. *procesbeïnvloeding.*

Het realiseren van de doelen vindt plaats door middel van:

- **Activiteiten** (doorlopend)
- **Projecten** (afgebakend in tijd en geld)

Dit beleidsplan beslaat de periode van 2020 tot en met 2025. Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld waarin de activiteiten en projecten voor het betreffende jaar worden gepland. In de planperiode kunnen zich ontwikkelingen voordoen waarin het beleidsplan niet voorziet. Deze worden in het jaarplan opgenomen en bij ingrijpende wijzigingen wordt het beleidsplan aangepast.

De verantwoording van de activiteiten en projecten vindt plaats in het jaarverslag. Voor projecten geldt daarnaast een afzonderlijke verantwoording (met eindafrekening en evaluatie).

Het werkgebied van de Stichting bestaat uit de Alblasserwaard, Krimpenerwaard en de Vijfheerenlanden. Een werkgebied ligt grotendeels in de provincie Zuid-Holland. Een deel van het gebied, hoofdzakelijk de Vijfheerenlanden, ligt in de provincie Utrecht. In deze provincie is de Boerderijstichting Utrecht (BSU) actief. Activiteiten binnen dit gebied zullen in samenwerking of in overleg met deze stichting worden uitgevoerd.

3. REALISATIE

3.1 Activiteiten (doorlopend)

a. *het scheppen van draagvlak/publieksparticipatie*

A01 De Stichting B&E vormt de eerste basis voor het draagvlak.

Dit wordt waar mogelijk geïntensiveerd door begunstigers van de Stichting B&E in te zetten bij activiteiten en projecten.

A02 Samenwerking op regionaal terrein en uitwisseling gegevens met aanpalende organisaties, door:

1. deelname aan het Gebiedsplatform Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, waarmee ook andere verenigingen worden bereikt;
2. deelname aan het HOAV (Historisch Overleg Alblasserwaard-Vijfheerenlanden);
3. contacten met Historische verenigingen;
4. samenwerking met boerderijstichting Utrecht;

5. deelname aan Klankbordgroep Erfgoed Krimpenerwaard;
6. deelname aan Stichting Cultureel Historisch Overleg Krimpenerwaard (SCHOK);
7. Samenwerking met overige boerderijstichtingen.

A03 Benutten van kansen, bijvoorbeeld door aan te sluiten bij activiteiten van derden.

A04 Vergroten van de bekendheid van de Stichting B&E door:

1. bijhouden van de website van B&E;
2. uitgeven persberichten voor streekbladen;
3. ruime verspreiding van de nieuwsbrieven van B&E;
4. gebruik maken van sociale media als Facebook, Twitter etc;
5. meewerken aan Open Monumentendag en andere activiteiten van derden;
6. het geven van presentaties op uitnodiging van verenigingen etc;
7. presentatiestand op de boerenlanddag in Hoornaar en mogelijk andere jaarmarkten/braderieën;
8. emailberichten aan geselecteerde adressen;
9. exposities in instellingen, scholen en andere breed toegankelijke ruimten.

A05 Pluim voor boerderijeigenaren. Een blijk van waardering aan boerderijeigenaren die bij het verbouwen van hun boerderij het eigen karakter van de boerderij hebben weten te bewaren. Deze pluim wordt éénmaal per twee jaar uitgereikt.

b. Inventariseren en documenteren

A06 Bijhouden van de beeldbank van boerderijen en deze via de website publiceren.

A07 Uitgeven, doen uitgeven en verkoop van boeken en andere publicaties.

A08 Inventariseren van boerentuinen en –erven (Werkgroep Boerenerven en Exposities).

A09 Bouwhistorisch onderzoek van boerderijen (Werkgroep Advies en Voorlichting).

c. Advies en voorlichting

A10 Op verzoek geven van adviezen over behoud/herbestemming/aanpassing boerderijen, subsidiemogelijkheden etc. Dit gebeurt door onze adviseurs waarbij het eerste gesprek/mondeling advies gratis is.

A11 Het geven van cursussen en lezingen.

A12 Inhoudelijke artikelen in de nieuwsbrieven.

A13 Jaarlijkse excursie gericht op de doelstelling van de Stichting B&E

d. procesbeïnvloeding

A14 Participatie van B&E vertegenwoordigers(sters) in diverse overheidscommissies en adviesorganen zoals:

1. Het Gebiedsplatform Alblasserwaard-Vijfheerenlanden;
2. Gemeentelijke adviescommissies als Monumenten- en Welstandcommissies;
3. Agrarisch Erfgoed Nederland (AEN);
4. Klankbordgroep Erfgoed Krimpenerwaard;
5. Stichting Cultureel Historisch Overleg Krimpenerwaard.

3.2 Projecten

Een project is een unieke opgave, begrensd in tijd en middelen en afgesloten met een projectresultaat. De Stichting B&E voert eigen projecten uit, voert samen met andere organisaties projecten uit en werkt mee aan projecten van derden. Een 'project van derden' wordt beschouwd als een activiteit. Veelal is voor de projecten financiering door derden noodzakelijk.

Eigen projecten

- P01 *Vernieuwen en digitaliseren beeldbank (lopend project)*
Er bestaan twee beeldbanken met boerderijen uit het werkgebied, van de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en de Krimpenerwaard. De beeldbanken moeten worden samengevoegd, vernieuwd en digitaal toegankelijk gemaakt. Het resultaat is één digitale beeldbank waarin alle boerderijen in het werkgebied zijn opgenomen. Voor dit project is subsidie verkregen van het Prins Bernhard Cultuurfonds.
- P02 *Energieneutraal maken van boerderijen (nieuw project)*
Volgens het Klimaatakkoord moeten alle gebouwen in 2050 duurzaam zijn. Dit betekent dat er dan nog maar weinig uitstoot van CO₂ meer mag plaatsvinden. Om dit mogelijk te maken zullen gebouwen de komende decennia sterk moeten worden geïsoleerd. Het is een enorme opgave om oude boerderijen te isoleren zonder het karakter ervan aan te tasten. Met dit project wordt beoogd om eigenaren van oudere boerderijen te helpen met ideeën voor het energieneutraal maken van hun boerderij. Het resultaat is een uitgave met verantwoorde voorbeelden. Ook kan hierover een cursus worden opgezet. Voor dit project is volledige externe financiering (subsidie) nodig.
- P03 *Netwerksignalering*
Opzetten en onderhouden van een netwerk van vrijwilligers die plaatselijk goed van ontwikkelingen op de hoogte zijn. Zij kunnen ontwikkelingen rond boerderijen signaleren en voor vragen vanuit het bestuur kan een beroep op hen gedaan worden. Het streven is om in ieder dorp minstens een vast aanspreekpunt te hebben. De vrijwilligers van het netwerk moeten dan periodiek worden bijgepraat. Verder zou het netwerk per email vanuit het bestuur periodiek een kort mededelingsbulletin moeten ontvangen.
- P04 *Cursussen/lezingen*
Het uitbreiden van het aantal cursussen. Nu bestaat een cursus over 'bouwhistorie' en het 'boerenerf'. Uitbreiding kan plaatsvinden met:
1. de boerenkeuken;
2. gereedschappen en werktuigen op de boerderij;
3. hoe maak ik mijn boerderij energieneutraal.
Van de cursussen kunnen ook presentaties worden gemaakt.
- P05 *Informatiebordjes op boerderijen*
Het plaatsen van bordjes op bijzondere boerderijen. Door een QR-code kun een link worden gemaakt met nadere informatie over de boerderij en bijvoorbeeld de digitale beeldbank.
- P06 *Boerderijenroutes*
Het beschrijven van routes langs boerderijen.

Samenwerkingsprojecten

- P07 *Opstellen voorbeeld beleid voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing (lopend project)*
In samenwerking met het Gebiedsplatform, en lokale/regionale overheden wordt nagedacht over een beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing. Het gaat dan in hoofdzaak over de herbestemming van vrijkomende ruilverkavelingsboerderijen. Doel is het ontwikkelen van een

beleid dat door de gemeenten kan worden omarmd en een kader kan vormen voor de nieuwe bestemming van boerderijen.

4. ORGANISATIE

Het bestuur bestaat uit 7 tot 9 leden. Voor specifieke vragen wordt het bestuur bijgestaan door de werkgroepen en adviseurs. Adviseurs zijn Piet den Hertog voor bouwtechnische zaken en Jans Bos voor erven en tuinen.

De voorzitter geeft leiding aan het gehele proces en bekleedt naar buiten de rol van ambassadeur.

Jaarlijks stelt het bestuur een jaarplan vast met een planning van de activiteiten en projecten. Hierin wordt in hoofdlijnen aangegeven welke personele en financiële middelen nodig zijn en wie het gaat uitvoeren. Bij het opstellen van jaarplan zal gelet worden op de haalbaarheid van de opgenomen activiteiten en projecten.

Voor een activiteit is een bestuurslid of meerdere bestuursleden verantwoordelijk. Verantwoording wordt afgelegd in het bestuur. Iedere activiteit wordt tenminste één keer per kwartaal in het bestuur besproken.

Voor een project is binnen het bestuur een bestuurslid, al dan niet als projectleider, verantwoordelijk. Voordat een project van start gaat wordt een plan van aanpak/projectplan opgesteld dat door het bestuur moet worden vastgesteld. Pas na de vaststelling van dit plan mogen financiële uitgaven voor het project worden gedaan.

Projecten worden bij voorkeur uitgevoerd en aangestuurd door een werkgroep. Deze werkgroep kan worden samengesteld uit bestuursleden, vrijwilligers en deskundigen. Ook is het mogelijk om externe bureaus in te schakelen.

Voor projecten wordt na afloop van ieder kwartaal door de projectleider een schriftelijke 'voortgangsrapportage' opgesteld. Hierin wordt:

1. verslag gedaan van de voortgang (planning);
2. eventuele wijzigingen/aanpassingen voorgesteld;
3. een beeld gegeven van de inzet van mensen;
4. een beeld gegeven van de financiële stand met een doorkijk naar de eindafrekening;
5. als het beschikbaar gestelde budget ontoereikend is wordt een voorstel gedaan tot aanpassing van het project zodat dit passend is.

Het bestuur besluit op basis van de voortgangsrapportage over de voortgang, aanpassingen en stelt eventueel een aangepast budget vast.

Bij de oplevering van een project wordt een eindrapportage met eindafrekening en evaluatie opgesteld.

5. FINANCIËLE MIDDELEN

De Stichting B&E heeft financiële middelen nodig voor het bereiken van haar doelstelling; deze bestaan in hoofdzaak uit:

1. bijdragen van de begunstigers;
2. subsidies; deze kunnen met name verkregen worden voor de projecten;
3. opbrengst van boeken en cursussen.

De lopende activiteiten kunnen in het algemeen worden bekostigd uit de posten 1 en 3. Uitgangspunt bij het uitvoeren van projecten is dat deze geheel vanuit de subsidie kunnen worden gefinancierd en zo mogelijk met winst kunnen worden afgesloten.

Algemeen uitgangspunt is dat er geen uitgaven worden gedaan als er geen door het bestuur goedgekeurde begroting of budgetvaststelling is. Overschrijdingen kunnen alleen worden opgedragen als hiervoor door het bestuur goedkeuring is verleend.